

Spoločná pozícia štátov v prvej línii: obchodná dohoda s Ukrajinou musí byť spravodlivá

Štáty v prvej línii - Slovensko, Maďarsko, Poľsko, Bulharsko a Rumunsko - sa uzniesli na spoločnej pozícii k plánovanému rozšíreniu obchodnej dohody medzi Európskou úniou a Ukrajinou. Spoločnú deklaráciu dnes v Budapešti podpísali ministri poľnohospodárstva Slovenska, Maďarska, Poľska a Bulharska. Rumunsko, ktoré je plnohodnotnou súčasťou tohto formátu, potvrdilo, že sa k deklarácii pripojí v najbližších dňoch. Vo svojej spoločnej deklarácii vyzývajú Európsku komisiu, aby do finálneho znenia dohody zahrnila automatické ochranné mechanizmy, individuálne objemové kvóty a cenové prahy, ktoré by zabránili destabilizácii vnútorného trhu v členských štátoch najviac zasiahnutých dovozom agrokodit z Ukrajiny.

„Slovensko podporuje vyvážené a férové obchodné vzťahy s Ukrajinou, ale nie na úkor našich poľnohospodárov. Následky nekontrolovaného dovozu pociťujeme v celom sektore - od pestovateľov až po spracovateľov. Navrhované zvýšenie kvót pri citlivých komoditách ako je cukor, vajcia či med je neakceptovateľné. Nezodpovedá pôvodným avízam ani možnostiam našich producentov konkurovať cenovo deformovaným dovozom,“ uviedol minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Richard Takáč.

Podľa ministra je zásadné, aby sa návrh dohody doplnil o regionálne ochranné opatrenia pre krajiny prvej línii, akými sú Slovensko či Maďarsko. „Ak EÚ myslí potravinovú sebestačnosť vážne, musí chrániť svoje vnútorné trhy. V opačnom prípade hrozí, že naši poľnohospodári stratia motiváciu produkovať, a to je cesta, ktorou ísť nemôžeme,“ dodal Takáč.

Slovensko spoločne s ďalšími krajinami prvej línii poukázalo na to, že viaceré zverejnené parametre pripravovanej dohody boli komunikované bez konzultácie s dotknutými členskými štátmi. Súčasťou deklarácie je preto aj výzva na vyššiu transparentnosť zo strany Európskej komisie pri ďalších rokovaníach s Ukrajinou, ako aj návrh na zriadenie kompenzačného fondu pre prípadné straty poľnohospodárskych producentov.

Deklarácia vyzýva aj na zavedenie minimálnych dovozných cien, zachovanie colných kvót v rozsahu pred vojnou a na dôsledný dohľad nad plnením noriem EÚ na strane ukrajinskej produkcie.

Rokovanie ministrov poľnohospodárstva krajín prvej línie iniciovalo Maďarsko v rámci svojho predsedníctva vo Vyšehradskej skupine. Spoločná deklarácia, ktorú ministri prijali, predstavuje jasný signál Európskej komisii, že finálna dohoda s Ukrajinou musí rešpektovať citlivosť vnútorného trhu a oprávnené záujmy členských štátov najviac zasiahnutých dovozom agrokomodít.